အရှေ့စည်းကျေးရွာ

ကလေးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် VDP (၂၀၁၈–၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

အရှေ့စည်းကျေးရွာ၊ ကလေးမြို့နယ်

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

	စာမျက်နှာ
စကားချီး	၁
အရှေ့စည်းကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကလေးမြို့နယ်	
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၂-၃
၁။ နိဒါန်း	
(က) ရည်ရွယ်ချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၃-၄
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ	၄-၅
(က) လူဦးရေဆိုင်အရာအချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေများ	၅-၈
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သား၊ ငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) ခြေခံအဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ ၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေများ

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ ၈

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

၇။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုအချိန်ကာလ ၉-၁၂

(က) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

၈။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

၁၀။ ကော်မတီဝင်များစာရင်း

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊မ အလိုက်အနည်းဆုံးနှင့်အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၅) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအခြေအနေ

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နှပ်စာ စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား(၈) ကူညီစောင့်လျှောက်မှု အထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား(၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်း
ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းလုပ်ငန်းများ
ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်လမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲ
ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ
ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား(၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား(၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား(၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား(၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား(၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု
ဇယား(၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား(၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား
ဇယား(၃၉) ကျား-မရေးရာ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား(၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား(၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား(၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား(၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်မှု အခြေအနေ
ဇယား(၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား(၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား(၄၇)ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား(၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁ မှ ၂၀၂၂ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကိုအသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့်အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှုပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။

ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
အရှေ့စည်းကျေးရွာ
ကလေးမြို့နယ်

စင်ကိုးတိုင်း ၊ ကလေးမြို့နယ်
ကရင်စည်းကျေးကွက် ၏ မြေပုံ ကကျဉ်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်းကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်လုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်အသစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဆုံးသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီစဉ် ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲခဲ့ပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန်အရေးကြီးကြောင်းကိုပါသတိပြုမိကြပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်သော အချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက်

အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက်နှင့် ၄င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOS)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOS)နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များ အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၄င်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည့်နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၄င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်နိုင်မည်။

(ခ) **စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု**

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။ လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိ ပြီးအမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူ ထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပေးပို့ရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက်ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုအပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ **ကျေးရွာ၏ပထဝီအနေထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**

(က) **တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား**

အရှေ့စည်းကျေးရွာသည် အုပ်စုကျေးရွာဖြစ်ပြီး ကလေးမြို့မှ (၃၈)မိုင်ခန့်အကွာ၊ ကလေးဂန့်ဂေါ ကတ္တရာလမ်း၏ အရှေ့ဘက်(ဖ)မိုင်အကွာအဝေးတွင် တည်ရှိပြီး မဏိပူရမြစ်နှင့် ကပ်လျက်မြေပြန့်ဒေသ ဖြစ်သည်။ မိုးများသောနှစ်များတွင် မဏိပူရမြစ်မှ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ ကမ်းပါးပြိုခြင်းကို ခံကြရသည်။ ကျေးရွာသည် ကုန်းကြောမှ အချိန်မရွေးသွားလာနိုင်သော်လည်း မိုးရာသီတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်း ပါကတင်သားကျေးရွာမှ ကျုံးရေလျှံခြင်းကြောင့် သွားလာမှုခက်ခဲလျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အဓိကစိုက်ပျိုး သီးနှံမှာ စပါး၊ ပဲမျိုးစုံနှင့် နှမ်းလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၄

(ခ) **သဘာဝအရင်းအမြစ်များ**

အရှေ့စည်းကျေးရွာတွင် မဏိပူရဆည်ရေသောက်လယ်များနှင့် ယာမြေကိုင်းမြေများရှိပါသည်။ လယ်အတွင်း ဆည်ရေကို ရာသီချိန်တွင်သာ ရနိုင်သော်လည်း မိုးရွာသွန်းမှုမရှိပါက လယ်များအတွက် ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ကျေးရွာသည် မဏိပူရမြစ်ဘေးတွင် တည်ရှိသောကြောင့် ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် သဲနှင့်ကျောက်များ လိုသလောက်ရရှိနိုင်ပြီး ရေချိုငါးများလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ သဘာဝဆေးဘက်ဝင် အပင်များဖြစ်သော ဆီးဖြူ၊ ထိကရုန်း၊ ကနဖော့ခရာပင်များပိုမိုများပြားလာပါသည်။ ဘတ္ထရီလျှော့တိုက် ခြင်းဖြင့် ငါးများဖမ်းဆီးခြင်းကြောင့် တဖြည်းဖြည်းရှားပါလာသည်။

အရှေ့တောင်တွင် သစ်၊ ဝါးများပေါက်ရောက်ပြီး ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းသဖြင့် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု များသောကြောင့် သစ်တော၊ ဝါး၊ ပျားရည်နှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလျော့နည်းလာသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူထုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) **လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ**

ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု (၇၇၄)စုရှိပြီး၊ လူဦးရေစုစုပေါင်း (၃၄၃၄)ဦး ကျား(၁၆၇၈)၊ မ(၁၇၅၆) ဦးရှိပါသည်။ မြန်မာလူမျိုးများသာနေထိုင်ကြပြီး ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်စုလျှင် (၅)ဦးခန့်ရှိပါသည်။ အသက် (၁၅)နှစ်မှ (၆၀)နှစ်ထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေ (၂၁၃၄)ခန့်ရှိပြီး (၁၅)နှစ်အောက် လူဦးရေနှင့်အထက် (၆၀)နှစ်အထက်လူဦးရေစုစုပေါင်း(၅၀၀)ခန့်သည် မှီခိုသူများသာဖြစ်ကြပါသည်။

(ခ) **စီးပွားရေးအခြေအနေနှင့် ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု**

အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်စု (၇၇၄)စု၏ (၈၀%)ခန့်သည် ဆင်းရဲသည်ဟု ခံယူကြပါသည်။ (၂၀%)ခန့်မှာ ချောင်လည်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြ ပါသည်။ ဆင်းရဲသည်ဟုသတ်မှတ်ထားသော သူများသည် မြေယာမဲ့များနှင့် စိုက်ပျိုးမြေ(၅)ဧက နှင့်အောက် ပိုင်ဆိုင်သောသူများ၊ ကျပန်းအလုပ်သမား များဖြစ်ပါသည်။ ချောင်လည်သော မိသားစုများ သည်စိုက်ပျိုးမြေ (၅)ဧကနှင့်အထက်ပိုင်ဆိုင်သူများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်

သောသူများဖြစ်ကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအနေ အထားသည် စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲမညီမျှမှု အချက်အလက်များကို ဖော်ပြနေပါသည်။

(ဂ) **ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု**

ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်သော မိသားစုများသည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုနှင့်မြေယာမဲ့ကျပန်းအလုပ်သမားများဖြစ်ကြပါသည်။ ၄င်းတို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်း၊ ပိုင်ဆိုင်မှုများနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုမရှိသော မိသားစုများဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဆင်းရဲသောမိသားစုနှင့် လူငယ်အချို့မှာ ဝင်ငွေပိုမိုရရှိနိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာပြင်ပ (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)သို့ သွားရောက်အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ဝမ်းစာမဖူလုံမှုသည် အဓိကထိခိုက်သက်ရောက်မှုအများဆုံးဖြစ်သည်။ ၄င်းအပြင် မိုးခေါင်ခြင်း နှင့်ရေကြီးခြင်းတို့သည်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှုမြင့်မားသည်။

(ဃ) **ကျန်းမာရေးနှင့်အဟာရ**

လက်ရှိတွင် ကျေးရွာမှာ သွေးလွန်တုပ်ကွေးနှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများ အနည်းငယ် ဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။

(င) **ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ**

ကျောင်းမနေသူ (၂.၆%)ရှိသည်။ ဘာသာရေးဘုန်းကြီးစာတတ်မြောက်သူ (၇.၄%) ရှိသည်။ မူလတန်းပညာတတ်မြောက်သူ(၄၃%)၊ အလယ်တန်းပညာတတ်မြောက်သူ(၁၉.၅%)၊ အထက်တန်း ပညာတတ်မြောက်သူ (၁၁.၅%)၊ တက္ကသိုလ်ပညာတတ်မြောက်သူ (၁၃%) ရှိပါသည်။

(စ) **ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု**

ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရာတွင် ကော်မတီကိုယ် စားလှယ်အဖြစ် အမျိုးသားများသာ အဓိကပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားပြီး အမျိုးသမီးများပါဝင်ခွင့်ရမှုနည်းပါ သည်။ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် မိသားစုအတွက်ဆုံးဖြတ်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍများအားနည်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ လုပ်အားခသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း လုပ်အားပေါ်မူတည်၍ သတ်မှတ်ထားပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

ကျေးရွာ၏ လက်ရှိအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာအထောက်အကူပြု ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

(က) **ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်**

ကျေးရွာရှိ ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်းများမှာ ဘာသာရေးကဏ္ဍတွင် ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ မမွေစကြံ့ာ အဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ လူမှုရေးကဏ္ဍတွင် မီးသတ်အဖွဲ့၊ မိဘဆရာအသင်း၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်၊ နာရေးကူညီ မှုအသင်း၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထားသော်လည်း၊ အဖွဲ့လိုက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းစသည်တို့အားနည်းလျက်ရှိပါသည်။

ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်းပါဝင်မှုဖြင့် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည်လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် ရည်ရွယ်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့ငယ်များ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပံ့မှန်အစည်းအဝေးပြုလုပ်၍ အစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ငန်းခွင်ကြီးကြပ်ခြင်းစသည်ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) **သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ**

စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု (၇၇၄)စုတွင် (၅၀)စုမှာမြေယာမဲ့၊ (၆.၄%)မှာ ဆင်းရဲသောတောင်သူလယ်သမားများဖြစ်ပြီး၊ ကောက်စိုက်နေ့စားလက်လုပ်လက်စားကျပန်းလုပ်ကိုင်ကြပြီး မြေဧကအနည်းအကျဉ်းပိုင်ဆိုင် သူများသည်လည်း ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ကာ အသက်မွေးကြသည်။

ကျေးရွာ၏အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံများမှာ စပါး၊ နှမ်း၊ ပဲပုတ်၊ ပဲနီတို့ဖြစ်သည်။ မဏ္ဍိပူရဆည်မှ မိုးရာသီတွင် မိုးစပါးစိုက်ဧကပြည့်မှီအောင်စိုက်နိုင်သော်လည်း နွေရာသီတွင် ဆည်မှရေရရှိမှုမရှိသော ကြောင့်ကုလားပဲများသာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

မဏ္ဍိပူရဆည်မှ ရေအလုံအလောက်လွှတ်ပေးသော်လည်း မြောင်းလယ်တံမှာ ပျက်စီးမှုများကြောင့် လယ်ရေအလုံအလောက်မရကြပါ။ ဆည်မြောင်းပျက်စီးမှုများအား ထိန်းသိမ်းမှုစနစ်မရှိသေးပါ။

ယာမြေများတွင် မိုးနှမ်းကိုစိုက်ပျိုးပြီး ဆောင်းတွင် ပဲထောပတ်၊ ပဲနီ၊ ပဲပုတ်နှင့်ကုလားပဲများ စိုက်ပျိုးကြသည်။ နွေပိုင်းတွင် ရေတွင်းတူးပြီး ရေတင်စိုက်ပါက သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေမှ လုံလောက်သောပမာဏထိ မချေးငှားနိုင်ခြင်းလုပ်ငန်းလိုအပ်ချိန်တွင် အချိန်မှီချေးငွေမရရှိခြင်း စသည့်အခက်အခဲများနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရပါသည်။ နွားကို လယ်ယာလုပ်ငန်း အတွက် အသုံးပြုရန်တောင်သူများက အဓိကမွေးမြူကြသည်။ ဝက်နှင့်ကြက်ကို တိုင်တနိုင်အနေဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေအတွက် မွေးမြူကြပါသည်။

(ဂ) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ**

မြေယာမဲ့မိသားစုအချို့သည် ပန်းရံ၊ လက်သမားလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ အစိုးရဝန်ထမ်း၊ အိမ်စေ့ားဆိုင်ငယ်များရောင်းခြင်းကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းမှလွဲ၍ ကျန်အလုပ်များမှာ ပုံမှန်မရှိခြင်း၊ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရပဲ တချို့မှာ တစ်နယ်တကျေးသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြရသည်။ ချေးငွေလက်လှမ်းမမှီနိုင်ခြင်း၊ အရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ ပုံမှန်အလုပ်အကိုင်မရှိခြင်း၊ အချိတ်အဆက်၊အဆက်အသွယ်နည်းပါးခြင်း၊ ဆက်သွယ်ရေးအားနည်းခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက် လက်လှမ်းမမှီနိုင်ခြင်းတို့မှာ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမှီမှု တိုးတက်ရေးအတွက် အခက်အခဲများဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) **ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု**

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များနှင့်ပတ်သက်၍ အောက်ဖော်ပြပါအကြောင်းအရာတို့ကို ကျေးရွာအတွင်း တွေ့ကြုံနေကြရပါသည်–

❖ **မိုးခေါင်ခြင်းနှင့်ရေကြီးခြင်း**

ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် မိုးခေါင်ခြင်းနှင့်ရေကြီးခြင်းကို နှစ်စဉ်တွေ့ကြုံခံစားကြရပါသည်။ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့်ရေကြီးခြင်းကြောင့် တောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်ကြီးမြင့်ခြင်းကို ခံကြရပါသည်။ ယာမြေများတွင် နှစ်ရှည်ပင်များစိုက်ပျိုးရန်သင့်တော်ပြီး တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးသင့်ပါသည်။

❖ **မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်ခြင်း**

မြေဆီလွှာထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းသောကြောင့် တဖြည်းဖြည်း မြေဆီလွှာခမ်းခြောက်မှုနှင့် ကြုံရပါသည်။

❖ **ရောဂါပိုးမွှားကျရောက်ခြင်း**

လူ၊တိရိစ္ဆာန်နှင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများတွင် ရောဂါပိုးများကျရောက်မှုများပြီး တောင်သူများမှာလည်း ပိုးသတ်ဆေးပေါင်းသတ်ဆေးများကို အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စည်းကမ်းမဲ့စွန့်ပစ်နေကြပါသည်။

❖ **သားငါးရှားပါးမှု**

မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များတွင် ငါးများကို ဘတ္ထရီအိုးများဖြင့် လျှော့တိုက်ဖမ်းဆီးမှုများရှိနေခြင်း၊ အစိုးရမှ တားမြစ်ပိတ်ပင်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ငါးများရှားပါးလာပြီး မျိုးတုန်းပျောက်ကွယ်မှုဖြစ်လာနိုင်သည်။

❖ **ထင်း၊လောင်စာရှားပါးခြင်း**

သစ်တောများခုတ်ထွင်မှုများပြီး ထိန်းသိမ်းမှုအားနည်းသောကြောင့် ထင်းနှင့်မီးသွေး၊ လောင်စာများတဖြည်းဖြည်းရှားပါးလာသည်။

❖ **အပင်မျိုးစိတ်များ**

တောဆီးဖြူ၊ ထိကရုန်း၊ ကနေဖော့၊ ဒူကလော့၊ နွယ်ဖြူ၊ ခရာပင်၊ ကုလားမုတ်ဆိတ်နှင့် ရေသဖန်းများပိုမိုများပြားလာသည်။

❖ **စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ**

စနစ်တကျစွန့်ပစ်ခြင်းမရှိ၊ လယ်ကွင်းများ၊ ရေမြောင်းများတွင် အလွယ်တကူစွန့်ပစ်ကြသောကြောင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုအန္တရာယ်ရှိပါသည်။

(c) **ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု**

စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေယူသူ (၆၀%) ခန့်ရှိပြီး (၁)ဧကလျှင် တစ်သိန်းခွဲဖြင့် (၁၀)ဧကာ အထိသာ ချေးပေးပါသည်။ တောင်သူများမှာ လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် ပြင်ပမှ ချေးငွေရယူကာ အတိုးကြီးပေးရ ပါသည်။

သမဝါယမဘဏ်မှလည်း ချေးငွေယူသူ (၂၀%)ခန့်ရှိပြီး တစ်ဦးလျှင် ချေးငွေ( )သာရရှိကြပါသည်။

အာရုဏ်ဦးမှလည်းချေးငွေယူသူ (၂၀%)ခန့်ရှိပြီး စိုက်၊ မွေး၊ ကျပန်းအိမ်ထောင်စုများအတွက် ချေးငွေထုတ်ပေးထားပါသည်။ အဖွဲ့ဝင်စ ပထမအရစ်တွင်(၈)သောင်း၊ ဒုတိယအရစ်တွင်(၁)သိန်းခွဲ ၊ တတိယအရစ်တွင် (၂)သိန်းခွဲ အများဆုံးချေးပါသည်။ ငွေချေးသူများ၏ အဓိကအခက်အခဲမှာ (၁၄) တတိယကြိမ်အရစ်ကျ ပြန်လည်ပေးချေရသောကြောင့် ပြင်ပမှအတိုးကြီးယူပြီး ပေးချေရသည်များမကြာခဏကြုံရပါသည်။

ချေးငွေကို အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ချေးငွေကာလရှည်ဖန်တီးပေးနိုင်ပါက ကျေးရွာရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ ကျပန်း၊ နေ့စားသမားများအတွက် စားဝတ်နေရေး အဆင်ပြေနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမည် ဖြစ်ပါသည်။

(d) **ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းမှု**

မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျောင်းဝင်နှုန်းမှာ (၉%)ရှိပြီး၊ အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျောင်းဝင်နှုန်းမှာ (၆.၂%)ရှိပြီး၊ အတက်တန်းကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျောင်းဝင်နှုန်းမှာ (၂%)ခန့်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အထက်(ခွဲ)အဖြစ် ယခုနှစ်မှ တိုးပေးလိုက်သောကြောင့် စာသင်ဆောင်မလုံလောက်ခြင်း၊ ယိုယွင်းနေသော လက်ရှိကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားနေရပြီး

ပြုပြင်ရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျောင်းဝန်းအတွင်း အားကစားကွင်းရှိသော်လည်း၊ နှစ်စဉ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ် ကိုင်နေမှုကြောင့် ကျောင်းသားများ ကစားရန်အတွက် အခက်အခဲများနှင့်ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိသော်လည်း ဆေးခန်းဆောင်များအတွက် အစိုးရမှ တာဝန်ပေးထားသော ကန်ထရိုက်များမှပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါ။ တာဝန်ကျ ဆရာမများလည်း ယူနီဆက်မှ ဆောက်လုပ်ထားသော အဆောင်တွင်သာနေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေ လုံလောကစွာရရှိသော်လည်း မိုးရာသီတွင် မိုးသည်းထန်စွာရွာသွန်းခြင်းနှင့် မြောင်းရေလျှံခြင်းကြောင့် သောက်သုံးရေမသန့်ရှင်းမှုများနှင့် ကြုံနေရပါသည်။

(ဆ) **လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု**

လူငယ်များမှာ လူမှုရေးပွဲများ၊ ဘာသာရေးပွဲများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင် ကြပါသည်။ အားကစားတွင် လေ့လာလိုက်စားလိုသော်လည်း ကျေးရွာတွင် အားကစားကွင်းဘောလုံး ကွင်းမရှိပါ။ စာသင်ကျောင်း၊ အားကစားကွင်းကိုသာ အမှီပြု၍ ကစားကြရပါသည်။

(ဇ) **အခြေခံအဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု**

ကျေးရွာသို့ လမ်းနှစ်လမ်းရှိပြီး မြေသားလမ်းနှင့် ကျောက်ခင်းလမ်းဖြစ်ပြီး မဏိပူရမြစ် (နန်းကသဲ)ရေကြီးမှုကြောင့် ပျက်စီးသွာပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်း(၁)မိုင်နှင့် မြို့ထွက်လမ်းမှာ ပျက်စီးနေ သော်လည်း ပြန်လည်ပြုပြင်ရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။ မဏိပူရ(နန်းကသဲ) မြစ်ရေကြီးပါက ရေဘေးရှောင်ရာ တွင်အဓိကအသုံးပြုသော မြို့ထွက်လမ်းအား ကောင်းမွန်စွာပြုပြင်ပေးလျှင် ပိုမိုအကျိုးရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများအတွက် မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် ဝေးလွန်းသောကြောင့် မျော်လင့်ချက်နည်းပါးလျှက်ရှိပါသည်။

(ဈ) **တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံမှု**

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအစဉ်အနေဖြင့် မီးကင်းလှည့်လည်ရေးနှင့် အပတ်စဉ် ပိုးလောက်လမ်းစစ်လုပ်ငန်းသာရှိပါသည်။ မြောက်စည်းရဲစခန်းနှင့် အချိတ်အဆက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ နှင့်(၄)မိုင်ခန့်သာဝေးပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာသည် မဏ္ဍိပူရဆည်မှ ရေဖြင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေယာများရှိခြင်းကြောင့် သီးနှံစုံအားရွေးချယ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ငွေကြေးလိုအပ်ချက်ရှိလာလျှင် ချေးငှားနိုင်ရန် သမချေးငွေနှင့်ကျေးရွာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ရန်ပုံငွေများလည်းရှိပါသည်။

ပခုက္ကူ၊ မုံရွာ၊ မန္တလေးစသည့်စီးပွားရေးအချက်အချာကျသည့်ဒေသများသို့ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ထားသောကားလမ်းမကြီးများ၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုကောင်းများလက်လှမ်းမီရာဒေသတွင်း၌ တည်ရှိပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် သဲ၊ ကျောက်များကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ကာလသားအဖွဲ့၊ လူပျို/အပျိုအဖွဲ့၊ မိန်းမလတ်ကြီးများအဖွဲ့၊ လူလတ်ပိုင်းများအဖွဲ့ရှိပြီး အစဉ်အဆက်လှုပ်ရှားမှုရှိသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် သာရေးနာရေးများတွင်လည်း တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များရှိသော်လည်းအုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တခုနှင့်တခုချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတရပ်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာ၏ အိမ်ထောင်စုများမှာ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးကိုအဓိကမှီခိုနေသော်လည်း ထပ်မံတိုးပွားလာသောအိမ်ထောင်စုများအတွက် စိုက်ပျိုးမြေထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်သော အခွင့်အလမ်းလည်းမရှိတော့ပါ။ ဆည်မြောင်းရေရရှိသော်လည်းရေပေးဝေမှုစနစ်ပြုပြင်ရန်လိုအပ်ချက်များကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးဖူလုံစွာမရကြပါ။ ရေကာတာများပြုပြင်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊ ရေပေးဝေမှုလုပ်ငန်းတွင် ပိုမိုထိရောက်အကျိုးရှိရေးအတွက် လယ်သမားစုဖွဲ့၍ စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်နိုင်ရေးစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သောနည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေးအကောင်အထည်ဖော် ရမည့်နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) **ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်**

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီး လာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်–

- ❖ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ တိရိစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတိုးတက်လုပ်ကိုင်လာနိုင်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာမိသားစုများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာရမည်။
- ❖ ပညာတတ်မြောက်မှု၊ လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်လာခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများ၏ ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) **နည်းဗျူဟာ**

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေးနည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

အထက်ပါပန်းတိုင်များသို့ ရောက်ရှိရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် အစိုးရဌာနများ၊ အခြားပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဆက်တွယ်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များအား ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ပြင်ပမှနည်းပညာ၊ ငွေကြေးစသည့် အကူအညီများရရှိရေးအတွက် ဦးဆောင်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့ကော်မတီများဖြင့်လည်း ညှိနှိုင်း၍ အောက်ဖော်ပြပါအကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်များကို ခွဲဝေအပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအထောက်အကူပြုအနေအထားဖန်တီးပေးခြင်း

- ▪ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် အသုံးအဆောင်များပြည့်စုံလုံလောက်အောင်ဖန်တီးပေးခြင်း။
  (ဆည်မြောင်းတမံများပြုပြင်ပေးခြင်း၊ ကုန်ထုတ်လမ်းတံတား ဆောက်လုပ်ခြင်းစသည်)။
- ▪ ဈေးကွက်မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ ဖန်တီးပေးခြင်း။
- ▪ လိုအပ်သော အစိုးရမူဝါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ▪ ဈေးကွက်သတင်းမီဒီယာများ ထုတ်လွှင့်ခြင်း။
- ▪ ကောင်းမွန်သောသယ်ယူပို့ဆောင်မှု၊ ဝန်ဆောင်မှုများဖန်တီးပေးခြင်း။

လုပ်ငန်းအရင်းအနှီး

- ❖ အစိုးရဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များနှင့် အသေးစားချေးငွေအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ငွေကြေးဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမီရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
- ❖ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေတည်ထောင်ခြင်း။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အတတ်ပညာကျွမ်းကျင်မှုကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေပြီး အငယ်စား ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းကို မြှင့်တင်၍ အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးခြင်း

- ❖ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်ကျွမ်းကျင်သူများမွေးထုတ်ပေးရန်နှင့်လေ့လာရေးအစီစဉ်များ ပြုလုပ်ပေးခြင်း။
- ❖ အသေးစားစက်ရုံများတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရန်။
- ❖ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်ယူခြင်း။
- ❖ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း။

ကျေးလက်လူထုအခြေခံအဆောက်အဦးများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေခြင်း

- ❖ ကျေးလက် လမ်း၊ တံတားများ ပြုပြင်တည်ဆောက်ပေးခြင်း။
- ❖ စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးခန်း၊သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေစသည်တို့ကို ပြည့်စုံလက်လှမ်းမီစေခြင်း။

၇။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

(က) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင်း ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ၄င်းလုပ်ငန်းများအနက် ရွာသူ/သားများမှ သဘောတူရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ(၁၅)ဦးတို့က ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးရွေးချယ်ကြပြီး ကျန်ကျေးရွာသူ/သားများက ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ရွေးချယ်ခြင်းကို အတည်ပြုပေးခဲ့ကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဦးစားပေးစီမံကိန်းကို ကျေးရွာတွင် ရှာဖွေတွေ့ရှိ မှုများကိုအခြေခံ၍ ကျေးရွာလူထုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ဦးစားပေး စီမံကိန်းများကို အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်–

၁။ ရွာတွင်းလမ်းမကြီး မကောင်းခြင်း၊

၂။ ကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက်ကုန်ထုတ်လမ်း မကောင်းခြင်း၊

၃။ စာသင်ဆောင်လုံလောက်မှုမရှိခြင်း စာသင်ဆောင်အပြီးသတ်မှုမရှိ၍ စာသင်ကြားမှု ခက်ခဲခြင်း၊

၄။ အစည်းအဝေးခန်းမ မရှိခြင်း၊

၅။ စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် ရေလုံလောက်မှု မရှိခြင်း၊

၆။ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံများ အထွက်အတိုးလျော့ကျမှု ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊

၇။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊

၈။ စိုက်ပျိုးရေးမဟုတ်သော မိသားစုစားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်း၊

၉။ လူငယ်များအားကစားပြု လုပ်ရန် ခက်ခဲခြင်း၊

၁၀။ ကျေးရွာပိုင်စာကြည်တိုက်မရှိ၍ စာပေဗဟုသုတအားနည်းခြင်း၊

၁၁။ လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်မှု အလှမ်းဝေးကွာမှုရှိခြင်း၊

၁၂။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အသိပညာ အားနည်းခြင်း၊

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားသည် လုပ်ငန်းစတင်ရန်နှင့် ပြီးဆုံးရန်ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလိုဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်း ပေးမည်ဖြစ်သည်-

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
ရွာတွင်းလမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း	၁	✓				
ကျေးရွာကုန်ထုတ်လမ်းအား သဲကျောက်လမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ရန်	၂		✓			
ကျေးရွာအစည်းအဝေးခန်းမ တည်ဆောက်ရန်	၃			✓		
အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး	၄				✓	
တစ်ပိုင်တစ်နိုင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများ	၅					✓

ဖွင့်လှစ်ပေးရန်						

အရှေ့စည်းကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား (ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့**					
	(၁) ရွာတွင်းလမ်းများ သွားလာရာခက်ခဲခြင်း။	ရွာတွင်းလမ်းများ မကောင်းခြင်း	လမ်းမြေမှာမာခြင်း၊ လမ်းကျယ်ပြန့်ခြင်း။	ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း။	ကျေးရွာရန်ပုံငွေများရှာ ဖွေကာကျေးလက်လမ်း ဦးစီးဌာနသို့တင်ပြနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	ရွာတွင်းလမ်းမကြီး ကွန်ကရစ်လမ်းခင်းခြင်း။
၂	**တောင်သူအဖွဲ့**					
	(၁) ကုန်ထုတ်လမ်းသွား လာရန်ခက်ခဲခြင်း။	ကုန်ထုတ်လမ်းများ မကောင်းခြင်း။	မြေသားမာခြင်း။	ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း။	ကျေးရွာရန်ပုံငွေများရှာ ဖွေကာကျေးလက်လမ်း ဦးစီးဌာနသို့တင်ပြနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	ကျေးရွာကုန်ထုတ်လမ်း သဲကျောက်ခင်းခြင်း အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း။
၃	**လူငယ်အဖွဲ့**					
	(၁) ကျေးရွာတွင် လူထု အစည်းအဝေးပွဲများ လုပ်ရန်ခက်ခဲခြင်း။	ကျေးရွာခန်းမဆောင် မရှိခြင်း။	မြေနေရာအသင့်ရှိခြင်း ပူးပေါင်းပါဝင်လိုစိတ် ရှိခြင်း။	ရန်ပုံငွေမရှိခြင်း။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ တင်ပြခြင်း လမ်းညွှန်မှုနှင့်အညီ လိုက် နာဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအစည်းအဝေး ခန်းမဆောင်တည်ဆောက် ခြင်း
၄	**အမျိုးသမီးအဖွဲ့**					
	(၁) အိမ်တွင်း ဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်း၊ မလုံလောက်ခြင်း။	အိမ်တွင်းစက်မှုလုပ် ငန်းအတွက် ချေးငွေ မရှိခြင်း။	အိမ်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော် လိုသူ များခြင်း။	ချေးငွေမရရှိခြင်း။	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ တင်ပြခြင်း လမ်းညွှန်မှုနှင့်အညီ လိုက်	အိမ်တွင်းစက်မှုလုပ်ငန်း များအတွက်ချေးငွေရရှိ နိုင်ရေး။

					နာဆောင်ရွက်ခြင်း	
၅	**စိုက်/မွေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ကိုင်သူများအဖွဲ့**					
	(၁) အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရှားပါးခြင်း	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် ဆိုင်သော အဝတ်ပညာများမတတ်မြောက်ခြင်း	အလုပ်တတ်မြောက်လိုသူများပြားခြင်း	အခကြေးငွေနည်းနည်းဖြင့်အတတ်ပညာသင်ယူနိုင်မှုမရှိခြင်း	ဌာနဆိုင်ရာများ၏ အကူအညီရယူပြီးသင်တန်းဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်း၊ ကျေးရွာလူထု၏ အထောက်အပံ့များရရယူရန်။	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း (စက်ချု၊ ဝပ်ရှော့၊ပန်းရံ၊ ဇာထိုး၊ ပန်းထိုး)များလိုအပ်ခြင်း

အရှေ့စည်းကျေးရွာအုပ်စု၊အရှေ့စည်းကျေးရွာ၊ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များစာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးသိန်းလှ	ဦးမျိုးကြီး	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၂၈၁၉	၆၀	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၄၂၃၇၄၁၀၅
၂	ဦးဖိုးမြဲ	ဦးဖိုးတောက်	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၃၀၁၉	၆၇	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၄၀၀၄၆၄၁၄
၃	ဦး၀င်းဆွေမြင့်	ဦးငကျော်	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၃၆၃၇	၄၃	စာရင်းကိုင်	၀၉-၄၅၈၈၆၅၃၃၂
၄	ဦးတင်၀င်း	ဦးဘစံ	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၃၁၀၆	၅၈	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၇၆၀၅၁၀၀၀၆
၅	ဦးခင်မောင်လွင်	ဦးခိုင်မော်	၅/ကလထ(နိုင်)၀၉၂၅၆၁	၄၇	သေ့ကိုင်(၁)	၉၀-၄၀၂၂၄၃၂၂၂၇
၆	ဒေါ်ဝိုင်းစံ	ဦးလှမောင်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၂၅၁၆၉	၄၂	သေ့ကိုင်(၂)	၀၉-၄၂၇၉၈၄၇၂၄
၇	ဒေါ်သူဇာလင်း	ဦးနီတိုး	၅/ကလထ(နိုင်)၁၆၈၂၇၀	၃၅	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၅၆၃၈၀၈၄၈
၈	ဒေါ်မမကြီး	ဦးကြီးအောင်	၅/ကလထ(နိုင်)၁၀၃၁၇၈	၄၉	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၅၆၉၇၅၉၄၄
၉	ဦးထိုဝင်း	ဦးတိုက်စံ	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၂၇၉၄	၅၄	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၅၈၂၂၄၉၉၁
၁၀	ဦးဇော်နိုင်လင်း	ဦးသန်းလေး	၅/ကလ၀(နိုင်)၁၃၃၄၃၅	၃၅	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၄၉၇၃၅၄၄၄
၁၁	ဦးမဲအောင်	ဦးညိုလုံး	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၃၀၃၀	၆၁	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၂၁၄၅၀၂၀၀

၁၂	ဦးမောင်ဝင်း	ဦးကံညွန့်	၅/ကလထ(နိုင်)၀၄၇၇၄၂	၄၆	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၄၄၁၉၅၅၄
၁၃	ဦးသန်းဝင်း	ဦးမောင်ကြီး	၅/ကလထ(နိုင်)၀၃၃၁၃၁	၆၀	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၅၉၅၃၄၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	၃၃	၃၆	၆၉
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၁၈	၁၂၂	၂၄၀
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၄၈	၁၇၀	၃၁၈
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၃၂	၁၄၆	၂၇၈
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၁၀၄၆	၁၀၈၈	၂၁၃၄
၆၅ နှစ် နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၇၄	၈၅	၁၅၉
စုစုပေါင်း		၁၅၅၁	၁၆၄၇	၃၁၉၈
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု				၇၇၄

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစ မှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀နှစ်မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅)နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာရှိ (၁)နှစ်မှ (၅)နှစ်အထိ ကလေးငယ်များသည် မိခင်နှင့်နွေးထွေးစွာနေရခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဌာနမှ လစဉ်အလိုက် ဆေးဝါးများပုံမှန်ကုသပေးခြင်းတို့ကြောင့် ကျန်းမာရေးချို့တဲ့မှုနည်းပါးလျှက်ကို တွေ့ရှိရပြီး ကျောင်းနေအရွယ် မူလတန်းအဆင့်ရှိ ကျောင်းသား/သူများမှာ မိုးရာသီတွင် အဖျားရောဂါများဖြစ်တတ်လေ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှ ကျန်းမာရေးလုပ်သားများနှင့် အချိန်မှီကုသမှုခံယူပြီး ရောဂါအခြေအနေဆိုးဝါးလျှင် တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသခြင်းများ ပြုလုပ်ကြရပါသည်။ အသက်(၁၅)နှစ်မှ (၆၄)နှစ်ကြားရှိသူများမှာ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့မှု အနည်းငယ်ဖြစ်တတ်သော်လည်း ဆေးဝါးများနှင့် အချိန်မှီကုသမှုခံယူကြရပါသည်။ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၆၆.၇%)မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များဖြစ်ပါသည်။ အသက်(၆၄)အထက်ရှိ သက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ မိသားစုနေစောင့်ရှောက်မှုများနှင့် နေထိုင်ကြပြီး အမျိုးသမီး/သားတို့က တတ်အားသမျှ ပစ္စည်းဆေးဝါးများဖြင့် နှစ်စဉ်သက်ကြီးပူဇော်ပွဲများ ပြုလုပ်၍ ကန်တော့ကြခြင်းများ ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုများမှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၄.၉%)ခန့်သာ ရှိပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃၁၃	၆၂၀	၃၆	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၇၂	၁၁၃	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၁၃	၁၄	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၂	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အဝတ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၁	**လက်လီ- လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆	၆	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် လတ် နိမ့်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
၁၆	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၅	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၄	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □
၂၀	**အိမ်များတွင် အင်္ဂါလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	☒
	အလုပ်သမား / ကျပန်း	၃၅၉	၆၃၅	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	/ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင် လယ်/ယာကို အများစုလုပ်ကိုင်ကြသည်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း မိုးရာသီတွင် ရေတိုက်စားမှုများရှိပါသည်။ ဤသို့ရေတိုက်စားမှုများရှိသဖြင့် မြေဆီလွှာဆုံးရှုံးမှုများ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ပို၍ များပြားလာပါသည်။ သဘာဝဓါတ်မြေဩဇာပြုလုပ်သုံးစွဲမှုနည်းပါးသော်လည်း နွားချေးကို သုံးစွဲကြသည်။ ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓါတ်မြေဩဇာများကို ရွာတွင်းမြို့တွင်း၌ ဈေးကြီးပေး၍ သုံးစွဲရပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲမှုများရှိသဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးများ မလွယ်ကူသောကြောင့် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု နှောင့်နှေးရပါသည်။ ဤသို့သောစီးပွားရေးအခြေအနေ အခက်အခဲများရှိပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် လက်သမား၊ ပန်းရံနှင့် ရာသီအလိုက် နေ့စားအလုပ်သမားများရှိပါသည်။

(ခ–၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၅၀၀၀	၄၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်း များ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၈	လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) **နာရီတွက်ဖြင့်ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လက်လုပ်လက်စားများအနေဖြင့် သီးနှံအလိုက် သိမ်းဆည်းရာတွင် လုပ်အားခများအား ကျား/မ မခွဲခြားဘဲ တန်းတူညီမျှအားဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့်ပတ်သက်သော ပန်းရံ၊ လက်သမား အလုပ်သမားများ အနေဖြင့် ယောကျ်ားလေးများသည် မိန်းကလေးများနှင့်မတူကြပဲ အလုပ်၏ကျွမ်းကျင်မှုအပေါ်မူတည်၍ လုပ်အားခများကိုလည်း ခွဲခြားပြီး လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ–၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ (ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**
လယ်မြေ	၉၁၇.၅၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၁၅၄၉.၉၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၅.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ကိုင်း / ကျွန်းမြေ	၃၆.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
ခနိတောမြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
မြေလွတ် မြေလပ်	၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၂၅၀၈.၄	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် လယ်/ယာမြေများမှာ အသင့်အတင့်ကျယ်ဝန်းပါသော်လည်း မြစ်ရေများကြီးခြင်းကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်စီးမှုများကို တောင်သူလယ်သမားများ သီးနှံစိုက်ရာတွင် ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်များလာခြင်းများရှိကြပါသည်။ ကိုင်း၊ ကျွန်းမြေမှာလည်း ရေကြီးမှုနှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ရသောကြောင့် ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း မရကြရပါသည်။ လယ်ရေမှာလည်း ရေကြောင့် ပျက်စီးမှုရှိသောကြောင့် အချိန်မှီစိုက်ပျိုးရခြင်း ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(၈–၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**	**အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)**
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ□□□□ သင့် □□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□ ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ်စသည်များ	များ□□□□ သင့် □□□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□ ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ□□□□ သင့်□□□□ နည်း□□ မရှိ□□	လွယ်□□□□□□□ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ□□□□ သင့် □□ နည်း□□ မရှိ□□	☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာနှင့် နီးကပ်လျက်ရှိသော အခြားသဘာဝအရင်းမြစ်များမှာ မဏ္ဍိပူရမြစ်မှ ကျောက်၊သဲများကို ရာသီပေါ်ချိန်တွင် လိုအပ်သလို အသုံးပြုနိုင်ပြီး သစ်၊ဝါးများမှာ ရွာ၏အရှေ့ဘက်(၄)မိုင်အကွာတွင် သွားရောက်ပြီး ခုတ်ယူသုံးရပါသည်။ တောင်ယာခင်းလုပ်သားများ လုပ်ကိုင်လာရခြင်းများကြောင့် လိုသလောက်မရကြရခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ ကျေးရွာပတ်ဝန်းကျင်တွင် သီးထပ်သီးညှပ်များ စိုက်ပျိုးလာခြင်းကြောင့် နွားစာများကိုလည်း သိုလှောင်စနစ်ဖြင့်သာ ထားရှိကြရပါသည်။ နွားစာရရှိမှုနည်းသော်လည်း အလွယ်တကူအသုံးချနိုင်ပါသည်။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များမရှိပါ။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု	၃၅	၁၂၀	၁၆၇	၄၅၂

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူဦးရေမှာ (၅၀%)သာရှိပြီး အဆင်ပြေအိမ်ထောင်စုနည်းပါးပြီး (၄.၅%)သာရှိသည်။ အလယ်အလတ်ရှိ အိမ်ထောင်စုများမှာ (၁၅.၅%)ရှိပါသည်။ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုမှာ (၂၁.၅%)ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမဲ့အိမ်ထောင်စုတို့မှာ (၅၈.၃%)ဖြစ်ပြီး တောင်သူများအား မှီခိုပြီး လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ကျန်လုပ်သားများမှာလည်း ကျပန်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်စားသောက်ခြင်းဖြင့် ဝမ်းရေးအတွက် ရုန်းကန်ကြရပါသည်။ ရွာသူ/သားများသည် တောင်သူလုပ်ငန်းများ ဖြင့်သာ အဓိကစီးပွားရေးအဖြစ် ရပ်တည်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c-၁) ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ဖြေရှင်းသည့် နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀
၆ လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၀	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = ၀ အစာလျှော့စား = ၀ အထောက်အပံ့ယူ = ၀ ချေးယူ = ၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၀

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် –

(c-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်	၀	၀	၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၀	၀	၀
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			၀
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			၀
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			၀

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် -

(ဇ-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၆	မုန်တိုင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၇	ငလျင်	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၈	မီးဘေး	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၂	၄က်ဖျားရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး	မြင့်□□□□□□□□လတ်□□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□□မရှိ□□

စဉ်	**ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား(အခြေအနေ)**	**ထိခိုက်လွယ်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
	ခက်ခဲ စသည်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် – နိမ့်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု – လတ်

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက် – မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရှိသော်လည်း လုပ်ငန်းလုပ်ရာတွင် စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲရှိသူများရှိပါသည်။ ရာသီအလိုက်လုပ်ငန်းများရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးမြေများ ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းများရှိ၍ မိုးတွင်းကာလများတွင် တစ်ရံတစ်ခါ ရေကြီးခြင်းများ ဖြစ်တတ်၍ သီးနှံများလည်း ဆုံးရှုံးရတတ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း လုံးဝတုံးရှုံးခြင်းမဟုတ်ဘဲ တစ်ချို့တစ်ဝက်ပြန်လည်သိမ်းဆည်းရ၍ အခက်အခဲများစွာကို မကြုံတွေ့ရပါ။ ရေကြီးရေလျှံဖြစ်ပေါ်ပါက မြစ်ချောင်းဘေးရှိ လယ်ယာများပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာများ တိုက်စားမှု ကြောင့် ပျက်စီးခြင်းများ ဖြတ်တတ်ပါသည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဇရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့်□□□□□□□လတ်□□□□□□□နိမ့်□□□□□□□မရှိ□□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သောအခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုများရှိပါသော်လည်း အခြေအနေဆိုးဝါးစွာ ထိခိုက်မှုများကို မကြုံတွေ့ရပါ။ မိသားစုအများအပြား အလုပ်လုပ်နိုင်သူများက ဝိုင်းဝန်းပြီး အလုပ်လုပ်ကြပါသည်။ မြေယာမရှိသော်လည်း ဒေသ၏ လုပ်ငန်းများပေါ်မူတည်၍ ရပ်ဝေးသို့ထွက်၍လည်း အလုပ်များရှာကြပါသည်။ မိန်းကလေးများရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ ယက္ကန်းလုပ်ငန်းများဖြင့် ဝင်ငွေများကို ရှာကြပါသည်။ ကားမောင်းပြီးဝင်ငွေရှာခြင်း၊ လှည့်လည်၍ ဈေးရောင်းကာ ဝင်ငွေရှာခြင်းများနှင့် လုပ်ကိုင်ကြ ၏။ ဆေးသုံးသူအနည်းငယ်ရှိပါသော်လည်း ကျေးရွာမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အချိန်မှီ တားမြစ်မှုများဖြင့် ကာကွယ်လျက်ရှိပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ကျောင်းကော်မတီ	၁ ✓ ၂ ✓ ၃ ✓	၈	၁၀	၁၈	ပညာရေး✓✓ ငွေကြေး✓✓ ကျန်းမာရေး✓✓ ဘာသာရေး✓✓✓ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး✓✓ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✓✓ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး✓✓	ကောင်း✓✓ သင့်✓✓ ညံ့✓✓
၂	ပညာရေးပရဟိတ	၁ ✓ ၂ ✓ ၃ ✓	၁၅	၂၀	၃၅	ပညာရေး✓✓✓ငွေကြေး✓✓ ကျန်းမာရေး✓✓✓ဘာသာရေး✓✓✓ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး✓✓ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး✓✓ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး✓✓	ကောင်း✓✓ သင့်✓✓ ညံ့✓✓

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၃	ဆေးခန်းကော်မတီ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၅	၁၀	၁၅	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၄	ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၁၀	၀	၁၀	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၅	လမ်းဖြစ်မြောက်ရေးကော်မတီ	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	၉	၄	၁၃	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး☐☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐
၆	မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☐☐☐☐☐၃ ☐	၀	၁၁	၁၁	ပညာရေး☐☐☐ငွေကြေး☐☐ ကျန်းမာရေး☐☐☐ဘာသာရေး☐☐☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး☐☐	ကောင်း☐☐ သင့်☐☐ ညံ့☐☐

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
						သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□□	
၇	အမျိုးသမီး/သား အဖွဲ့	၁ □ ၂ □ ၃ □	၂၀	၂၅	၄၅	ပညာရေး□□□ငွေကြေး□□ ကျန်းမာရေး□□□ဘာသာရေး□□□ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး□□ သာရေး၊နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး□□	ကောင်း□□ သင့်□□ ညံ့□□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် ရပ်မိရပ်ဖများဖြင့် တိုင်ပင်၍ ကျေးရွာရှိ အမျိုးသမီးလူငယ်အဖွဲ့နှင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့တို့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက် ကျောင်းပညာကို ဆက်လက်မသင်ယူနိုင်သော ကျောင်းသား/သူများကို ပညာတတ်မြောက်ရေးကို ဦးစားပေးလျက် အတန်းပညာများကို ဆက်လက်သင်ကြားစေခြင်း၊ အကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့များကလည်း နေရာထိုင်ခင်း၊ အဆောက်အဦးများကို ဆောက်လုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့များကလည်း လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများဖြင့် ကူညီခြင်း၊ တောင်သူလယ်သမားများမှာလည်း လိုအပ်မှုအကူအညီများကို

ထောက်ပံ့ပေးခြင်းဖြင့် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုတိုင်းအတွက် အခါအားလျော်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ကြီးကြပ်မည့်ကော်မတီအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းထား ရှိပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	အာရုဏ်ဦး	၁ ▯▯၂ ▯▯၃ ▯▯၄ ▯ ၅ ▯▯၆ ▯▯၇ ▯	ပညာရေး ▯▯ငွေကြေး ▯▯ကျန်းမာရေး ▯▯ဘာသာရေး ▯▯စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▯▯သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▯
၂	ယူနီဆက်	၁ ▯▯၂ ▯▯၃ ▯▯၄ ▯ ၅ ▯▯၆ ▯▯၇ ▯	ပညာရေး ▯▯ငွေကြေး ▯▯ကျန်းမာရေး ▯▯ဘာသာရေး ▯▯စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▯▯သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▯
၃	အာရုဏ်ဦး	၁ ▯ ၂ ▯▯၃ ▯▯၄ ▯ ၅ ▯▯၆ ▯▯၇ ▯	ပညာရေး ▯▯ငွေကြေး ▯▯ကျန်းမာရေး ▯▯ဘာသာရေး ▯▯စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▯▯သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▯
၄	ယူနီဆက်	၁ ▯▯၂ ▯▯၃ ▯▯၄ ▯ ၅ ▯▯၆ ▯▯၇ ▯	ပညာရေး ▯▯ငွေကြေး ▯▯ကျန်းမာရေး ▯▯ဘာသာရေး ▯▯စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▯▯သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▯
၅		၁ ▯▯၂ ▯▯၃ ▯▯၄ ▯ ၅ ▯▯၆ ▯▯၇ ▯	ပညာရေး ▯▯ငွေကြေး ▯▯ကျန်းမာရေး ▯▯ဘာသာရေး ▯▯စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ▯▯သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ▯
၆		၁ ▯▯၂ ▯▯၃ ▯▯၄ ▯ ၅ ▯▯၆ ▯▯၇ ▯	ပညာရေး ▯▯ငွေကြေး ▯▯ကျန်းမာရေး ▯▯ဘာသာရေး ▯▯စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
			သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ – ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ–ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ – သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပမှကူညီထောက်ပံ့မှုပေးသော အရာဏ်ဦးအဖွဲ့မှ ငွေကျေးများဖြင့် ကူညီထောက်ပံ့လျက်ရှိခြင်း၊ အကူအညီရရှိကြသော ကျေးရွာမှ ကျပန်းလုပ်သားများ အဆင်ပြေမှုအနည်းငယ်ရှိခြင်းများကို တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွဲ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၅၂	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၁၃၈	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကကြား	၆၀	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧကကြား	၈၉	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၃၅	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၇၇၄	☒

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာရှိ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုများမှာ (၁၈၄)ဦး၊ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၅.၇%)ဖြစ်ပြီး၊ မြေယာမဲ့တောင်သူများမှာ (၂၇၉)ဦး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၈.၅%)ရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့တောင်သူများမှာ တောင်သူကြီးများထံတွင် အစုပေးလုပ်ကိုင်ခြင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် ရာသီအလိုက်သင့်လျော်သော သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဝဿန်ဆိုသော မိုးရာသီတွင် မိုးစပါးများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ တောင်ယာခင်းတွင် နှမ်း၊ပဲများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဆောင်းရာသီတွင် ပဲအမျိုးမျိုးကို ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းမှ ထွက်ရှိသော သီးနှံများကို ဈေးကွက်ပုံမှန်မရှိသောကြောင့် ကာလပေါက်ဈေးထက်လျော့ကျ၍သာ ရောင်းချရပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဧယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၂	ရေလွှဲဆည်	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၉၁၇.၅၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၅	အဝီစိတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၆	လက်ဝင်ရေတွင်း	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □	ရှိ □ မရှိ □

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာ တစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			မဖြေဆိုပါ □	မဖြေဆိုပါ□
၇	စိမ့်စမ်းရေ	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□
၈	ချောင်းရေ	၀.၀၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး □ ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ □	ရှိ □ မရှိ □ မဖြေဆိုပါ□

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်အဖြစ် လယ်လုပ်ငန်းများကို မဏ္ဍိပူရဖြစ်မှ တူးမြောင်းစနစ်ဖြင့် ဖောက်လုပ်ပြီးရေသွင်းမြောင်းများမှ ခွဲဝေစနစ်ဖြင့် အသုံးပြုရခြင်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရခြင်း ရေလမ်းဝေးသော လယ်မြေများမှာ ရေအလုံအလောက်မရရှိခြင်း များတွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၉၁၈	တင်း	၆၀	၉၀	၇၅	ဇူလိုင်	ဩဂုတ်	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□နိမ့် □□
ပဲနို	၈၀၀	တင်း	၅	၂၀	၁၂.၅	နိုဝင်ဘာ	ဒီဇင်ဘာ	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□နိမ့် □□
ပဲပုပ်	၇၅၀	တင်း	၅	၁၅	၁၀	စက်တင်ဘာ	အောက်တိုဘာ	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□နိမ့် □
ကုလားပဲ	၅၀၀	တင်း	၅	၁၅	၁၀	ဒီဇင်ဘာ	ဇန်နဝါရီ	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□လတ် □□□□□နိမ့် □
နှမ်း	၁၅၀၀	တင်း	၃	၁၀	၆.၅	မေ	ဇွန်	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
စပါး	၉၁၈	တင်	၆၀	၉၀	၇၅	ဇူလို	ဩဂု	မြင့် □□□□လတ်	မြင့် □□□လတ်

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
		်း				င်	တ်	????နိမ့် ?	????နိမ့် ??

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင် နှမ်းသီးနှံများကို မေလ (၁၀)ရက်မှ ဇွန်လ(၁၀)ရက်နေ့အထိ စိုက်ပျိုးကြပြီး စပါးသီးနှံကို ဇူလိုင်လမှ သြဂုတ်လအကုန်အတွင်း စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပဲပုတ်သီးနှံကိုလည်း စက်တင်ဘာလတွင် စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပဲနီလုံးကို နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများတွင် စိုက်ပျိုးခြင်းများကို တွေ့ရှိရပြီး သြဂုတ်လတွင် နှမ်းသီးနှံကို စတင်သိမ်းဆည်းခြင်းနှင့် စက်တင်ဘာလကုန်ချိန်တွင် စပါးရိတ်သိမ်းခြင်း၊ သီးထပ်သီးညှပ်အဖြစ် လယ်ရိုးပြန်ချိန်တွင် ကုလားပဲများကို စိုက်လေ့ရှိကြခြင်းများကို တွေ့ရှိရပြီး ပဲနီလုံးများကို အောက်တိုဘာလဆန်းပိုင်းတွင် သိမ်းဆည်းခြင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဧယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်း ပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်	၃	၀	၀	၂၉၂
လက်တွန်းထွန်စက်	၀	၀	၀	၀
အစေ့ချ ကိရိယာ	၀	၀	၀	၀
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၁	၀	၀	၂၇
ရိတ်သိမ်းစက်	၀	၀	၀	၀
ခြွေလှေ့စက်	၅	၀	၀	၂၈၉
ရေစုပ်စက်	၀	၀	၀	၀
ခြေနင်းရေတင်စက်	၀	၀	၀	၀
မြက်ရိတ်စက်	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင်
စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနည်းပါးမှုရှိခြင်း၊ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသော တောင်သူများမှာ ကုန်ကျစရိတ်များပြားမှုရှိခြင်း၊ လိုသည့်အချိန်မရခြင်းများနှင့် တွေ့ကြုံရပါသည်။ ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်၊ ခြွေလှေ့စက်များ မရရှိသော တောင်သူများမှာ နွားများဖြင့် အသုံးပြုရိတ်သိမ်းရခြင်းများကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း □□□□ကောင်း □□□□သင့်တင့်မျှတ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း □□□□ကောင်း □□□□သင့်တင့်မျှတ □□□□မဖြေဆိုပါ □
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ □□□□အသင့်အတင့်ရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် □□□□ရသည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□□သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် □□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် □□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် □□□□ရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည် □□□□ရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □□□□သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ရာသီဥတုပေါ်မူတည်၍ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရာတွင် လယ်ယာမြေများ ကောင်းပါသော်လည်း ဆည်မရှိခြင်း၊ တူးမြောင်းများ ပျက်စီးခြင်း၊ ရေအလုံအလောက်မရရှိခြင်းနှင့် တွေ့ကြုံရခြင်း၊ ချေးငွေရရှိသော်လည်း မြေဩဇဝယ်ယူမှုနှင့်သာလုံလောက်မှု ရှိရန် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု လေ့လာရေးအားနည်းသော တောင်သူများကြောင့် သီးနှံများအထွက်နှုန်းလျော့ကျမှုနှင့်ကြုံတွေ့ရခြင်း၊ သီးနှံစျေးကွက်တွင်လည်း အရည်အသွေးမပြည့်မှီ၍ ကာလပေါက်စျေးထက်လျော့နည်း၍သာ ရောင်းချကြရပါသည်။ ရာသီအလိုက် စပါးရိတ်သိမ်းပြီးလျှင် ကုလားပဲများစိုက်ပျိုးရာတွင်လည်း အထွက်နှုန်းလျော့ကျပြီး ပိုးမွှားအန္တရာယ်များပြားလာခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးများအသုံးများလွန်သော မြေများမှာ မြေဆီလွှာဆုတ်ယုတ်မှုဖြစ်တတ်သူများလည်း ရာသီဥတုအပေါ် အခြေပြုစိုက်ပျိုးရ၍ အထွက်နှုန်း နည်းပါးမှုကို တွေ့ရှိရခြင်း၊ အလုပ်သမားများလုံလောက်မှုမရှိခြင်းတို့ကြောင့်လည်း အချိန်မှီမသိမ်းဆည်းနိုင်မှုများရှိခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်** **(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း ☐☐☐☐ရာသီဥတုမမှန် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☐☐☐☐လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည် ☐☐☐☐လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည် ☐☐☐☐ပလပ်မြေများရှိသည် ☐☐☐☐ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☐☐☐☐မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် □□□□လုံးဝမရ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ □□□□အသင့်အတင့်ကျ □□□□အနည်းငယ် □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင် တောင်သူများအတွက် ကုန်ထုတ်လမ်းတစ်ခုကို ၂၀၁၇ခုနှစ်တွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖောက်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းကုန်ထုတ်လမ်းသည် ယာခင်းတောင်သူများအတွက်သာ အဆင်ပြေချောမွေ့ပြီး လယ်စိုက်တောင်သူများအတွက်

ကုန်ထုတ်လမ်း(၂)ခု လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ ပိုးမွှားများလည်း ရာသီအလိုက် ပိုးမဲစက်၊ သီးလုံးဖျောက်ပိုး ကျရောက်မှုရှိပါသည်။ သီးနှံစျေးကွက်မှာ ရောင်းချနိုင်သော်လည်း စျေးနှုန်းတည်ငြိမ်မှုမရှိပါ။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၃၀၃	၈၀၇
နို့စားနွား	၁	၂
ကျွဲ	၄	၁၁
မြင်း	၈	၈
မြည်း	၀	၀
လား	၀	၀
ဆိတ်	၀	၀
သိုး	၀	၀
ဝက်	၁၅၃	၂၂၁
ကြက်	၄၃၂	၃၈၄
ဘဲ	၁	၃
နွားနောက်	၀	၀
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၀	၀
ပုဇွန်ကန်	၀	၀

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၀	၀
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၀	၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင် သီးသန့်ဝင်ငွေအရ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများမရှိပါ။ တောင်သူသုံးရန် ကျွဲ၊ နွားများနှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် ကြက်၊ဘဲ။ မြင်း၊ ဝက်စသော တိရစ္ဆာန်များသာ မွေးမြူကြခြင်းများသာ ရှိကြပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများဆောင် ရွက်ရန်လည်း စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ □□□□အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် □□□□အသင့်အတင့်ရနိုင် □□□မဖြေဆိုပါ □
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင် □□□□မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် □□□□ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□□သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □□□□ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် □□□□အသင့်အတင့်ရှိသည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးလုပ်ငန်း	

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	အလွန်ကောင်း □□□□ကောင်း □□□□သင့်တင့်မျှတ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် □□□□ဝယ်ယူရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် □□□□ချေးငွေရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□□သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် □□□□ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် □□□□အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည် □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – မွေးမြူရေးတွင် ကျွဲ၊ နွား မွေးမြူနိုင်ရေးအတွက် စားကျက်မြေမှာ အသင့်အတင့်သာရှိသဖြင့် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းသော အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ကြက်၊ဝက်အတွက် အစာနှင့် မျိုးကောင်၊မျိုးသန့်မှာလည်း ရရှိပြီး ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှလည်း ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားပါက လာရောက်၍အတတ်နိုင်ဆုံးကူညီစောင့်ရှောက်ခဲ့ပါသည်။ သားငါးရောင်းချလိုလျှင်လည်း ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်ပါ။ နည်းပညာအကူအညီရရန် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်မှုများ

ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာမှ စိတ်ဝင်စားမှုအားနည်းသည့်အတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုများ မရှိပါ။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် □□□□စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည် □□□□ရေ လုံးဝမရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ □□□□မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ □□□□ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ □□□□သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ □□□□လုံးဝ မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ □□□□လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ □□□□လုံးဝ ချေးငွေမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ □□□□သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မှူး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ငါးလုပ်ငန်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကိုယ်ပိုင်ငါးမွေးမြူရေးလုံးဝမရှိပါ။ မြစ်ချောင်းများအတွင်း ပိုက်ကွန်များနှင့် ဖမ်းဆီး၍ ရှာဖွေရောင်းချခြင်းမှ ဝယ်ယူစားသောက်ရပါသည်။ စီးပွားဖြစ်မဟုတ်ပါ။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သူမရှိသည့်အတွက် ငါးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာအခက်အခဲများအား သိရှိနားလည်မှုအားနည်းပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)**
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ □□□□အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် □□□□ဈေးကွက် အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် □□□□အသင့်အတင့် နားလည်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း □□□□သင့် □□□မဖြေဆိုပါ □
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ □□□□သင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း □□□□သင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် □□□□ချေးငွေရနိုင်သည် □□□□မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ □□□□နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် □□□□အသင့်အတင့် □□□မဖြေဆိုပါ □

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ</u> ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	များ □□□□အသင့်အတင့် □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးမဟုတ်သည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စပါးရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ပဲစိုက်ခြင်းစသော နေ့စဉ်လုပ်ငန်းများ ကိုယ်ပိုင်တတ်ကျွမ်းမှု လက်မှု၊စက်မှု ပညာများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကိုသာ လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်မှုမရှိပါ၊ ကျေးရွာအနေဖြင့် လျှပ်စစ်မီးမရရှိသည့်အသေးစားအတွက် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အဆင်မပြေနိုင်သည့်အတွက် သမရိုးကျလုပ်ငန်းများသာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး □□□□လုံးဝမရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း □□□□ဈေးကွက်မရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် □□□□လုံးဝ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
	နားမလည်□□□□မဖြေဆိုပါ□
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့□□□□အလွန်ညံ့□□□□မဖြေဆိုပါ□
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် □□□□ကုန်ကြမ်း မရှိပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ □□□□လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ □□□□ချေးငွေမရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ □□□□နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ □□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ □□□□လုံးဝ မတတ် □□□□မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း □□□□အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ □□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင်းရှိ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူးရေးမဟုတ်သည့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခက်အခဲများမှာ လုပ်သားအင်အားနှင့်အလုပ်အကိုင်ပါရှားပါးကြောင်း တောင်သူများထံမှ သိမ်းဆည်းချိန်တွင် ပေါက်သော

လုပ်အားခဈေးနှုန်းထက်လျော့ယူ၍ ကြိုတင်ငွေထုတ်စနစ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် စားဝတ်နေရေးခက်ခဲစွာ ဖြေရှင်းခဲ့ရသည်များကိုလည်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများရှားပါးသော်လည်း ရာသီနှင့်အလိုက် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် အခက်အခဲကို ဖြေရှင်းကြပါသည်။ လုပ်သားရှားပါးသည်နှင့်အမျှ လုပ်အားခများလည်း တည်ငြိမ်မှုမရှိပါ။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ နေထိုင်သူ" တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၄၀	၂၄	၈	၃၂	၇	၁	၈	၃၁	၉	၄၀
၂	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၆ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
	၁၂ လ အထိ		၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀
	၁၂ လ အထက်		၂၄	၈	၃၂	၇	၁	၈	၃၁	၉	၄၀

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီး နှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်း ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တ ပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေးကုသမှု ခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာမှ လူငယ်အများစုတို့သည် မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် နယ်များသို့ ထွက်၍ အလုပ်လုပ်ကြခြင်း ပြည်ပသို့ထွက်ခွာ၍ အလုပ်လုပ်ခြင်း၊ (၁၂)လအထက်အချိန်ကြာမြင့်စွာ ခရီးထွက်လုပ်ငန်းရှာခြင်း၊ အဆင်ပြေမှုရှိသော အိမ်ထောင်စုရှိသော်လည်း အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စုများလည်းရှိပါသည်။

(၈-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၄၀
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	၀
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	၀
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	၀
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၀

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – အရှေ့စည်းကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၇၇၄)စုရှိသည့်အနက် ကျေးရွာလူထုထက်ဝက်ခန့်မှာ တောင်သူလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသူများဖြစ်ပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်းနှင့် အလုပ်လက်မဲ့များပြားသည့်အတွက် အချိန်ပြည့်လစဉ်တိုင်း ပုံမှန်ဝင်ငွေရရှိနိုင်ရေး အတွက် စီးပွားရေးအစဉ်ပြေသည့်နေရာများသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ပြည်ပသို့သွားရာတွင် အများအားဖြင့် မလေးရှား၊စင်ကာပူများသို့ သွားရောက်ကြပါသည်။

(ဂ- ၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၄၀	၀	၁၈	၂၂
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၀			
	ခ။ ဘဏ်	၁၇	☒		
	ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၂၃			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုရသော အိမ်ထောင်စုနည်းပါးလျှက်ရှိခြင်း လူကြုံဖြင့်ပို့သော အိမ်ထောင်စုမှာ လစဉ်ရရှိခြင်းမဟုတ်ဘဲ (၁)လမှ (၅)လကြားတို့တွင် အနည်းငယ်သာရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဘဏ်မှပို့သော အိမ်ထောင်စုမှာလည်း လစဉ်ပုံမှန်မပို့နိုင်ခြင်းများကိုလည်း တွေ့ရှိရခြင်းများလည်းရှိပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	နတ်ချောင်း(ကျေးလက်ဈေး)	ကလေးမြို့ဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် □□□□၁ မှ ၅ မိုင် □□□□၅ မှ ၁၀ မိုင် □□□□၁၀မှ ၁၅မိုင် □□□□၁၅ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁၀ မိုင် □□□□၁၁ မှ ၂၀ မိုင် □□□□၂၁ မှ ၃၀ မိုင် □□□□၃၀ မှ ၅၀ မိုင် □□□□၅၁ မှ ၁၀၀ □□□□၁၀၀ မိုင် အထက် □
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	ခြေလျင် □ စက်ဘီး □□□□ဆိုင်ကယ်	ခြေလျင် □ စက်ဘီး □ ဆိုင်ကယ်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
နည်းလမ်း	□□ ကား/ထော်လာဂျီ □□□□ရထား □ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် □□□□လှေ □□□□ စက်လှေ □	□□ ကား/ထော်လာဂျီ □□□□ရထား □□□□သုံးဘီးဆိုင်ကယ် □□□□လှေ □□□□ စက်လှေ □
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) □□□□မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း □အဝတ်အထည်□□□□ဆောက်လုပ်ေ းပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ□□□□ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်□	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) □□□□မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း □□□□အဝတ်အထည်□□□□ဆောက်လု ပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ□□□□ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်□
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင် စားသောက်ကုန် မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများကို ရွာနှင့် (၁၅)မိုင်အထက်ဝေးသောနေရာတွင် သွားရောက်ဝယ်ယူသုံးစွဲရခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်အသုံးပြုလိုပါက ကား၊ ဆိုင်ကယ်များဖြင့်သာ ဝယ်ယူသုံးစွဲရပါသည်။ ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် (၅၁)မိုင်အထက်သို့သွားရသည်။ မိုးရာသီများ၌ ရေကြီးရေလျှံပြဿနာများကြောင့် စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများ၊ မီးဖိုးချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်းများကို အလွယ်တကူရရှိရန် ခက်ခဲသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အားနည်းမှုများကြောင့် ထိုပစ္စည်းများရရှိရန် သွားရောက် ဝယ်ယူရာတွင် အချိန်ကြန့်ကြာခြင်းများရှိပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရှိ ရန် အခက်အခဲ များ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ကာလရှည် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ဖြစ်လမ့ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ် ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ကာလရှည် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ဖြစ်လမ့ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ် ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ ကာလရှည် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ဖြစ်လမ့ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀% ထက်	လိုအပ်သည် မလိုအပ် ပါ	နည်းသည် ရှိသည် မရှိပါ
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ကာလရှည် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း ဖြစ်လမ့ တစ်နှစ်ထိ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	အတိုးမဲ့ ၁ မှ ၂% ၂ မှ ၅% ၅ မှ ၁၀ % ၁၀%	လိုအပ်သည် မလိုအပ် ပါ	နည်းသည် ရှိသည်

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရှိ နိုင် အခက်အခဲ များ
			ထက် ။		။။။။မရှိပါ ။
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ။။။။ကာလလတ် ချေးငွေ ။။။။ကာလရှည် ချေးငွေ ။	၃-၆ လအတွင်း ။။။။ဖြစ်လမှ တစ်နှစ်ထိ ။။။။တစ်နှစ်နှင့် အထက် ။	အတိုးမဲ့ ။။။။၁ မှ ၂% ။။။။၂ မှ ၅% ။။။။၅ မှ ၁၀ % ။။။၁၀% ထက် ။	လိုအပ်သည် ။။။။မလိုအပ် ပါ ။	နည်းသည် ။။။။ရှိသ ည် ။။။။မရှိပါ ။
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ။။။။ကာလလတ် ချေးငွေ ။။။။ကာလရှည် ချေးငွေ ။	နေ့စဉ် ။။။။လစဉ် ။။။။၃-၆ လအတွင်း ။။။။ဖြစ်လမှ တစ်နှစ်ထိ ။။။။တစ်နှစ်နှင့် အထက် ။	အတိုးမဲ့ ။။။။၁ မှ ၂% ။။။။၂ မှ ၅% ။။။။၅ မှ ၁၀ % ။။။။၁၀% ထက် ။	လိုအပ်သည် ။။။။မလိုအပ် ပါ ။	နည်းသည် ။။။။ရှိသ ည် ။။။။မရှိပါ ။
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ။။။။ကာလလတ် ချေးငွေ ။ ကာလရှည်ချေး ငွေ ။	နေ့စဉ် ။။။။လစဉ် ။။။။၃-၆ လအတွင်း ။။။။ဖြစ်လမှ တစ်နှစ်ထိ ။။။။တစ်နှစ်နှင့် အထက် ။	အတိုးမဲ့ ။။။။၁ မှ ၂% ။။။။၂ မှ ၅% ။။။။၅ မှ ၁၀ % ။။။။၁၀% ထက် ။	လိုအပ်သည် ။။။။ မလိုအပ်ပါ ။	နည်းသည် ။။။။ရှိသ ည် ။။။။မရှိပါ ။
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုး	ကာလတိုချေးငွေ	နေ့စဉ်	အတိုးမဲ့	လိုအပ်သည်	နည်းသည်

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
များ	□□□□□ကာလလတ် ချေးငွေ □□□□□ကာလရှည် ချေးငွေ □	□□□□□လစဉ် □□□□□၃-၆ လအတွင်း □□□□□၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □□□□□တစ်နှစ်နှင့် အထက် □	□□□□□၁ မှ ၂% □□□□□၂ မှ ၅% □□□□□၅ မှ ၁၀ % □□□□□၁၀% ထက် □	□□□□□မလိုအပ်ပါ □	□□□□□ရှိသည် □□□□□မရှိပါ □

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ</u>၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊</u> ကာလရှည် ချေးငွေဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ် <u>အထိ</u>ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် အစိုးရဘဏ်မှ (၃)လမှ (၆)လအထိက လတိုးချေးငွေများရရှိကြပြီး သတ်မှတ်ချက်လအတွင်း ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြရခြင်းများ၊ သမဝါယမမှ ချေးငွေများကိုလည်း အိမ်ထောင်စုအနည်းစုများသာ ချေးယူ ကြသည်ကို တွေ့ရှိရခြင်း၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် အရာဏ်ဦးချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများမှလည်း စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အိမ်ထောင်စုများမှ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ချေးယူ၍ စားဝတ်နေရေးအတွက် သုံးစွဲခြင်းများတွေ့ရပါသည်။ တောင်သူများမှာလည်း ချေးယူသောငွေများကို စိုက်ပျိုးစရိတ်နှင့် မြေဩဇာဖိုးများအတွက် အသုံးပြုကြခြင်းများကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ "ရှိ" ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို။))
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□နိမ့် □
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ □ မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □ နိမ့် □
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ □□□□မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ □ မရှိ □	မြင့် □□□□လတ် □□□□နိမ့် □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအခြေအနေမှာ မြေဆီဩဇာများသည် သဘာဝဓါတ်မြေဩဇာ သုံးစွဲမှုနည်းလာခြင်းဖြင့် မြေဆီများ ညံ့သည်ထက်ညံ့လာပါသည်။ အပင်မျိုးစိတ်များကို စိုက်ပျိုးရေးဌာနများသို့ မှာယူအသုံးပြုရခြင်း၊ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်မှုပြုလုပ်သော်လည်း နည်းစနစ်ပိုင်းတတ်ကျွမ်းမှုအားနည်းပြီး အချိန်မီကာကွယ်နိုင်ခြင်း၊ ထိရောက်မှုမရှိခြင်းများကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများအား မီးရှို့ဖျက်စီးသည့်အလေ့အထရှိ ပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာ ပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၃	၃	၆
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၈၃၀	၈၄၄	၁၆၇၄
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၄၅၂	၄၅၈	၉၁၀
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၇၅	၁၁၃	၁၈၈
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၄၁	၇၁	၁၁၂

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့် သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လွှဲလာ တွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း(Grade 3) တွင်ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ အတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade4)အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက "မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာ မူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝ မတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအနေဖြင့် စာမတတ်သူဦးရေအနည်းငယ်ရှိသော်လည်း ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၉၅.၄%)သည် စာတတ်မြောက်မှုရှိပါသည်။
မူလတန်းအဆင့်၊အလယ်တန်းအဆင့်ဖြင့်သာပြီးမြောက်သူဦးရေပေါများသည်။
အထက်တန်းအဆင့်သို့ တက်ရောက်မှုနည်းပါးပြီး တက္ကသိုလ်တက်ရောက်မှုသည်ပို၍ နည်းပါးသည်။
စီးပွားရေးအဆင်မပြေမှုများကြောင်းလည်းကောင်း
ရွာ၏ပညာရေးအခြေအနေအားနည်းမှုများကြောင့်လည်းကောင်း၊ မိဘများ၏ ပညာရေးဦးစားပေးမှုအခြေအနေအားနည်းမှုများကြောင့် လည်းကောင်း အမျိုးမျိုးသောအကြောင်းများကြောင့် အထက်တန်း၊တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရနည်းပါးသည်။
ဘွဲ့ရရှိသူများသည်လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးမှုကြောင့် ဘွဲ့ရအလုပ်လက်မဲ့ပေါများပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၆၀	၁၈၀	၃၄၀
အလယ်တန်း	၁၀၁	၁၁၅	၂၁၆
အထက်တန်း	၃၀	၅၀	၈၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၁၉	၃၃	၅၂

ရင်းမြစ် (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၄င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင် လက်ရှိကျောင်းသင်ကြားနေသော ကျောင်းသားများဦးရေမှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၂၂.၄%)ဖြစ်ပါသည်။ အစိုးရမှ ကျောင်းမနေသူဦးရေနည်းပါးအောင်ဆောင်ရွက်နေသောကြောင့် မူလတန်းပညာရေး၊ အလယ်တန်းပညာရေးတွင် ကျောင်းမနေသူမရှိသလောက်ရှားပါးပါသည်။ အထက်တန်းအဆင့်တွင် ရွာ၏ပညာရေးအကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကျောင်းထွက်သူများ၊ အားနည်းမှုများကြောင့် အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်ရောက်သူဦးရေနည်းပါးပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း □□□□မူလွန် □□□□အလယ်တန်း(ခွဲ) □□□□အလယ်တန်း □□□□အထက်တန်း(ခွဲ) □□□□အထက်တန်း □	မူလတန်း □□□□မူလွန် □□□□အလယ်တန်း(ခွဲ) □□□□အလယ်တန်း □□□□အထက်တန်း(ခွဲ) □□□□အထက်တန်း □	မူလတန်း □□□□မူလွန် □□□□အလယ်တန်း(ခွဲ) □□□□အလယ်တန်း □□□□အထက်တန်း(ခွဲ) □□□□အထက်တန်း □
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး (မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် □□□□၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □□□□၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □□□□၂၀ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁ မိုင် □□□□၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □□□□၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □□□□၂၀ မိုင် အထက် □	၀ မှ ၁ မိုင် □□□□၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □□□□၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် □□□□၂၀ မိုင် အထက် □
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် □□□□စက်ဘီး □□□□ဆိုင်ကယ် □□□□ကား □	ခြေလျင် □□□□စက်ဘီး □□□□ဆိုင်ကယ် □□□□ကား □	ခြေလျင် □□□□စက်ဘီး □□□□ဆိုင်ကယ် □□□□ကား □
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*	၉၆၀၀	၀	၀
င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း □□□□သင့်□□□□ညံ့□	ကောင်း □□□□သင့်□□□□ညံ့□	ကောင်း □□□□သင့်□□□□ညံ့□
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် □ မလုံလောက်ပါ □	လုံလောက်မှုရှိသည် □ မလုံလောက်ပါ □	လုံလောက်မှုရှိသည် □ မလုံလောက်ပါ □
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ညံ့□□□□မရှိ□	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ညံ့□□□□မရှိ□	ကောင်း□□□□သင့်□□□□ညံ့□□□□မရှိ□
ဈ။ ကျောင်းအာဟာရ	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် □

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)		
တိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ⍰			တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ⍰			တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ⍰		
၈။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၂	၁၆	၁၈	၀	၀	၀	၀	၀	၀
ကျေးရွာခန့်	၀	၁	၁	၀	၀	၀	၀	၀	၀

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြိမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာရှိကျောင်းသည် ယခု ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် အထက်တန်း(ခွဲ)ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းသည် ရွာ၏အလယ်တွင် တည်ရှိသည်။ ကျောင်းသို့ ကျောင်းသူ/သားများ စက်ဘီးဖြင့်လည်းကောင်း၊ ခြေလျင်ဖြင့်လည်းကောင်းတက်ရောက်ကြသည်။ ကျောင်းဆောင်များကို အုတ်ဖြင့်လုပ်သောကျောင်းဆောင်များရှိသော်လည်း သစ်သားဖြင့်လုပ်သောကျောင်းဆောင်များလည်းရှိ၍ မပြီးသေးသောကျောင်းဆောင်သစ်လည်းရှိသည်။ သစ်သားဖြင့်လုပ်သော ကျောင်းဆောင်သည် ဘေးအကာများမပြည့်စုံသဖြင့် မိုးရာသီ၌ မိုးရေပက်မှုများကြောင့် ကလေးများစာသင်ရန် အခက်အခဲအနည်းငယ်ရှိသည်။ အထက်တန်းကျောင်း(ခွဲ)အနေဖြင့် ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုနည်းပါးပါသည်။ ကျောင်းတွင်းရှိ အိမ်သာအခြေအနေမှာ အချို့ဆီးအိမ်သာများ၏အပြင်အဆင်တည်ဆောက်မှု အခြေအနေအားနည်းမှုများကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိနေအိမ်များသို့ အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေသည်။ ကျောင်းသားများသို့ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှုလုံးဝမရှိပါ။ ကျောင်းတွင်း၌ အစိုးရခန့်ဆရာ/မများလည်းရှိ၍ ကျေးရွာခန့်ဆရာ/မများလည်းရှိသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် □□□□မလုံလောက် □
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် □□□□၄၀: ၁ အထက် □
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ □□□□နည်း □□□□လတ် □□□□များ □
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ □□□□မရှိ □
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် □□□□မလုံလောက် □
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် □□□□အသင့်အတင့် □
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ □□□□နည်း □
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာရှိကျောင်းတွင် ကျောင်းဆရာ/မများမလုံလောက်မှုကြောင့် ကျေးရွာမှ ဆရာ/မများပေးငှားနေရသဖြင့် ဘတ်ဂျက်ပြဿနာများလည်းရှိပါသည်။ ကျောင်းသား/သူများနှင့် ဆရာ/မအချိုးအားဖြင့် (၄၀:၁)အောက်ဖြစ်သော်လည်း အတန်းစုံဖြစ်သည့် အတွက် ဆရာ/မဦးရေနည်းပါးလွန်းသည်။ သို့သော်လည်း မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်းမရှိပါ။ ရွာတွင်မသန်စွမ်းသူများရှိသော်လည်း မသန်စွမ်းသူများအတွက် သီးသန့်ပညာရေးအစီအစဉ်မရှိပါ။ ကျောင်းသူ/သားများအတွက် ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ မလုံလောက်၍ တစ်ခါတည်းဘာသာစုံမရရှိသူများလည်းရှိသည်။ အချို့ကျောင်းသားများသည် မိဘများဆင်းရဲလွန်းမှုကြောင့် ကျောင်းတက်ချင်သော်လည်း စီးပွားရေးအခက်အခဲများကြောင့် အလယ်တန်းအဆင့်ဖြင့် ကျောင်းထွက်သူဦးရေများရှိသည်။ ရွာရှိကျောင်းသည် ကျောင်းအားကစား၊အားကစားပစ္စည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ အားနည်းပါသည်။ ကလေးများ အားကစား၊ ကိုယ်ကာယလှုပ်ရှားမှုများ ပြိုင်ပွဲများမရှိပါ။ မိဘဆရာအသင်းအစည်းအဝေးများ လုပ်သော်ငြားလည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအားနည်းပြီး ညီညွတ်မှုမရှိပါ။

(၈) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၈-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၅ယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၃	ငှက်ဖျား	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၆	တီဘီ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၇	ဆီးချို	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၈	သွေးတိုး	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်	နိမ့်	မရှိ
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်	နိမ့်	မရှိ

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲတွင် နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ရသော ရောဂါများမှာ လူငယ်များတွင် မိုးရာသီ၌ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါနှင့် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါအနည်းငယ်ရှိပြီး တီဘီရောဂါနှင့် ဆီးချိုရောဂါများလည်း အနည်းငယ်စီဖြစ်ပွားလျက်ရှိပါ သည်။ အထူးသဖြင့် အစားအစာများကြောင့် သွေးတိုးရောဂါမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပိုမိုမြင့်မားလျက်ရှိသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၂	ဆုံဆို့၊ ကြွက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၈	အာဟာရ ပညာပေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲတွင် လွန်ခဲ့သော (၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုမှာ ကျန်းမာရေးဆရာမ၏ လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ကျန်းမာရေးကော်မတီအဖွဲ့နှင့်အုပ်ချုပ်ရေးမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များ ပူးပေါင်း၍ အချိန်မှီ ကုသနိုင်ရေးအတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးရမည့်အကြိမ်တိုင်း လစ်ဟင်းမှုမရှိစေရန် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

(၈-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ၁၀ မိုင်အထက်	ရှိ မရှိ
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ၁၀ မိုင်အထက်	ရှိ မရှိ
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ၁၀ မိုင်အထက်	ရှိ မရှိ
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည် ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည် ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ

ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲရှိပါသည်။
အချို့လူနာများအား ဆရာမမှတစ်ဆင့် တိုက်နယ်ဆေးရုံသို့ လွှဲပြောင်းပေးသည်။ လူနာများမှ
အချို့သော လူနာများမှာ အသက်ဆုံးရှုံးမှုနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ အများစု သေဆုံးသူများတွင်
ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်နှင့် သွေးတိုးရောဂါသည်များဖြစ်ပါသည်။
ၦင်းအဖြစ်ဆိုးများလျော့ပါးနိုင်ရန်အတွက် အိမ်ခြေပေါင်း(၇၇၄)အိမ်၊
လူဦးရေပေါင်း(၃၁၉၈)ယောက်ရှိသည့်ကျေးရွာအတွက် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနတွင်
လိုအပ်သော ဆေးဝါး၊ ကိရိယာ၊ဆရာမများ တိုးမြှင့်နိုင်လျှင် ပြည်သူများအတွက်
ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပို၍ တိုးတက်နိုင်ပါသည်။

(စျ) ရေနှင့်ပတ်ဝန်ကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း	၀	ရှိ ☐☐☐☐မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝိစိတွင်း/ စက်တပ်	၇၇၄	ရှိ ☐☐☐☐မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝိစိတွင်း/ တုံကင်	၀	ရှိ ☐☐☐☐မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ် စစ်ဆေး ထားမှု ရှိပါက “ရှိ”၊ မရှိပါက “မရှိ”)	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည် အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေး ထားမှုတွင် “ရှိ” ဟု ဖြေ ဆို ထားပါက ဖြေဆိုရန်။ “မရှိ” ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိ နိုင်မှုနှင့် လုံလောက် မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
မြစ်/ချောင်းရေ	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
ရေကန်	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □
စိမ့်စမ်းရေ	၀	ရှိ □□□□မရှိ □	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	နွေ □ မိုး □ ဆောင်း □

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုလိုက် သောက်သုံးရေကို အဝီစိတွင်း/ တုံကင်များဖြင့်သာ အသုံးပြုလေ့ရှိပြီး ထိုသောက်သုံးရေများကို အရည်အသွေးစမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုမရှိပါ။ ရာသီအချိန်မရွေး သောက်သုံးရေကို လုံလောက်စွာ သုံးဆောင်နိုင်ခြင်းကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သောက်သုံးရေကြောင့် ကျန်းမာရေးဆိုးရွာစွာ ထိခိုက်မှုများ မတွေ့ရှိရပါ။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၀
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၇၇၄
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၀
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	၀
အိမ်သာမရှိ	၀

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင်းရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် အိမ်သာများကို ရေလောင်းယင်လုံအိမ်သာအဖြစ်သို့ ၂၀၀၀ခုနှစ်မှ စတင်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ယခု ၂၀၁၈ခုနှစ်တွင် အိမ်ထောင်စုတိုင်း အသုံးပြုနိုင်သည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရခြင်း၊ ပူးပေါင်းအသုံးပြု သည့် အိမ်ထောင်စုများလည်းရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☐
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အစုအဖွဲ့များဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာ အဖွဲ့တိုင်းတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုအားကောင်းသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဦးဆောင်မှုတွင် ဦးဆောင်ပါဝင်သည့်အစဉ်အလာမရှိပါ။ အမျိုးသမီးအများစု မှာ သွားလာရေးအခက်အခဲနှင့် မိမိကိုယ်တိုင်အားငယ်စိတ်များရှိနေခြင်းကြောင့် ဦးဆောင်မှုအပိုင်းတွင် တာဝန်မယူကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၎) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၎-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည် အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီ အလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ⍰ ၂ ⍰⍰⍰⍰၃ ⍰⍰⍰⍰၄ ⍰⍰⍰⍰၅ ⍰	ကောင်း ⍰ သင့် ⍰ ညံ့ ⍰	၆လမှ ၁နှစ် ⍰ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ⍰ ၅နှစ် အထက် ⍰	ပွင့်လင်းရာသီ ⍰ တစ်နှစ်ပတ် လုံး ⍰	၀-၁ မိုင် ⍰ ၁-၅ မိုင် ⍰ ၅-၁၀ မိုင် ⍰ ၁၀ မိုင်အထက် ⍰
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ⍰⍰⍰⍰၂ ⍰ ၃ ⍰ ၄ ⍰ ၅ ⍰	ကောင်း ⍰ သင့် ⍰ ညံ့ ⍰	၆လမှ ၁နှစ် ⍰ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ⍰ ၅နှစ် အထက် ⍰	ပွင့်လင်းရာသီ ⍰ တစ်နှစ်ပတ် လုံး ⍰	၀-၁ မိုင် ⍰ ၁-၅ မိုင် ⍰ ၅-၁၀ မိုင် ⍰ ၁၀ မိုင်အထက် ⍰
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ⍰ ၂ ⍰⍰⍰⍰၃ ⍰⍰⍰⍰၄ ⍰⍰⍰⍰၅ ⍰	ကောင်း ⍰ သင့် ⍰ ညံ့ ⍰	၆လမှ ၁နှစ် ⍰ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ⍰ ၅နှစ် အထက် ⍰	ပွင့်လင်းရာသီ ⍰ တစ်နှစ်ပတ် လုံး ⍰	၀-၁ မိုင် ⍰ ၁-၅ မိုင် ⍰ ၅-၁၀ မိုင် ⍰ ၁၀ မိုင်အထက် ⍰

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင်းရှိ လမ်းမှာမြေသားကျောက်ခင်းလမ်းများဖြစ်ပြီး ညီညာမှုမရှိခြင်း (၅)နှစ်အထက်မှပြုလုပ်လျှက် လမ်းကျဉ်းခြင်းများလည်းတွေ့ရှိရသည်။ ရွာချင်းဆက်လမ်းမကြီးမှ ကျောက်ခင်းလမ်းမှာ ၁-၅ မိုင် ကွာဝေးပြီး မိုးရာသီတွင် အသွားအလာ များမကောင်းသည်ကို တွေ့ရှိရခြင်း၊ ကလေး-ဂန့်ဂေါလမ်းမကြီးနှင့် (၁၀)မိုင်အထက်အကွာအဝေးတွင် တည်ရှိမှုကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ လမ်းမကြီးနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်မှု မရှိသဖြင့် ချဉ်းကပ်လမ်းမရှိပါ။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၎လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	၄၀.၀၀၊ ၁၅.၀၀၊ ၉.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၎လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သား တံတား	၁၂.၀၀၊ ၉.၀၀၊ ၉.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၎လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း ☐ သင့် ☐	၎လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (ပေ) (အလျား၊ အနံ၊ အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
		ညံ့ □	၅နှစ် အထက် □	
ဝါးတံတား	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြေမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □
ရေပြွန်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြေမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □
ရေကျော်	၀.၀၀၊ ၀.၀၀၊ ၀.၀၀	ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြေမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက် □	ပွင့်လင်းရာသီ □ တစ်နှစ်ပတ်လုံး □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သော သစ်သားတံတား(၃)စင်း၊ ကွန်ကရစ်တံတား(၁၅)စင်းနှင့် လွှတ်တော်မှ သိန်း(၁၀၀၀/-)ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့မှုဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သော ကွန်ကရစ်တံတား(၁)စင်း၊ စုစုပေါင်းတံတား(၁၉)စင်း ရှိပါသည်။ သစ်သားတံတားများအားလုံးအတိုင်းအတာတူ၍ ကွန်ကရစ်တံတားအားလုံးလည်း အတိုင်းအတာတူပါသည်။

(၄၊-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါ အကွက်တွင် ခြစ်ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ☐ ၂ စက်လှေ ☐ ၃ သဘော်ဘာ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ လှေ၊ သမ္ဘာန် ☐ ၂ စက်လှေ ☐ ၃ သဘော်ဘာ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - မြစ်သာမြစ်ကြောင်းကို ရှေးယခင်က ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် အဓိကအသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါတွင် မဏ္ဍိပူရမြစ်ကို ဖြတ်ကူး၍ ကမ်းပါးနီးတံတားတည်ဆောက်ပေးသဖြင့် ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှာ ပို၍အရေးပါခဲ့သည်။ ရေလမ်းအသုံးမပြုတော့ပါ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၀	၀	၄၂၉	၅၃၈	၁၄	၀	၁၄	၀	၂၆၀

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - အရှေ့စည်းကျေးရွာတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်များမှ လူတစ်နိုင်ပစ္စည်းများကို စက်ဘီးဖြင့် သယ်ယူခြင်း၊ ဆိုင်ကယ်များဖြင့် သယ်ယူခြင်း၊ လေးလံသောပစ္စည်းများကို သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကားများဖြင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း၊ ခရီးတိုများတွင် နွားလှည်းများဖြင့်လည်း သယ်ယူကြရသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကုန်တင်ကားကြီး(၈)စီး ကျောက်တိုက်ကား(၄)စီး ထော်လာကျီ (၃)စီးလိုင်းကား (၉)စီးရှိသည့်အတွက် သွားလာရေးနှင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။
ကုန်ထုတ်လမ်းများကိုမူတောင်သူများ အတွက် အခက်အခဲရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူများအတွက် အဓိကလိုအပ်သော ကုန်ထုတ်လမ်း(၂)ခု ဖောက်လုပ်ပေးနိုင်လျှင် ပို၍ကောင်းမွန်ပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □□	ရှိ □□□□မရှိ □
ဆိုလာစနစ်	၇၇၄	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□□□မဖြေဆို □	ရှိ □□□□မရှိ □
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၀	ကောင်း □□□□သင့် □□□□ညံ့ □□	ရှိ □□□□မရှိ □

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
		မဖြေဆို ⍰	
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၈	ကောင်း ⍰⍰⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰⍰ညံ့ ⍰⍰⍰⍰မဖြေဆို ⍰	ရှိ ⍰⍰⍰⍰မရှိ ⍰
လေစွမ်းအင်	၀	ကောင်း ⍰⍰⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰⍰ညံ့ ⍰⍰⍰⍰မဖြေဆို ⍰	ရှိ ⍰⍰⍰⍰မရှိ ⍰
ဧဝလောင်စာ	၀	ကောင်း ⍰⍰⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰⍰ညံ့ ⍰⍰⍰⍰မဖြေဆို ⍰	ရှိ ⍰⍰⍰⍰မရှိ ⍰
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင် သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၀	ကောင်း ⍰⍰⍰⍰သင့် ⍰⍰⍰⍰ညံ့ ⍰⍰⍰⍰မဖြေဆို ⍰	ရှိ ⍰ မရှိ ⍰
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၀	☒	☒

ရင်းမြစ် (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုမှုအတွက် အိမ်ထောင်များတွင် ဆိုလာစနစ်ဖြင့် အသုံးပြုမှုကို တွေ့ရှိရခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့်အခါ ဒီဇယ်အင်ဂျင်သုံးစွဲနိုင်သူအချို့လည်းရှိပါသည်။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ မီးမရရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် မီးဖိုချောင်မှာ သစ်သားထင်းများဖြင့် အသုံးပြုရပြီး သစ်တောပြုန်းတီးမှုကို ပိုမိုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၁၀၂၆	၉၈	၂၈၇	၂၄၁

ရင်းမြစ် အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ဆက်သွယ်ရေးစနစ်တါင် အိမ်ထောင်စုတိုင်းတွင် လက်ကိုင်ဖုန်းအသုံးပြုမှုရှိပြီး ရေဒီယိုအသုံးပြုမှုမှာ တဖြည်းဖြည်းကျဆင်းခဲ့ပါသည်။ စီးပွားရေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော အိမ်ထောင်စုများတွင် ဂြိုလ်တုစလောင်းတပ်ဆင်၍ တီဗွီအသုံးပြုမှုမှာလည်း ပို၍များပြားလျက်ရှိပါသည်။

(ဃ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များ ရှိခြင်း	ရှိ □□□□□□မရှိ □□□□□□မဖြေဆိုပါ □
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □□□□□သင့် □□□□□□ညံ့ □□□□□□မဖြေဆိုပါ □
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □□□□□သင့် □□□□□ညံ့ □□□□□မဖြေဆိုပါ □
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း □□□□□သင့် □□□□□ညံ့ □□□□□မဖြေဆိုပါ □
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □□□□□သင့် □□□□□ညံ့ □□□□□မဖြေဆိုပါ □
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ □□□□□□နည်း □□□□□□များ □
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ □□□□□□မရှိ □□□□□□မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – ကျေးရွာတွင် အနားယူအပန်းဖြေမှုမရှိသဖြင့် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများအတွက် ဘောလုံးပွဲပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ နှစ်သစ်ကူးကာလတွင် အမျိုးသမီး၊ လူငယ်အဖွဲ့ဦးစီး၍

အတာသကြိန်ဆင်ယင်ကျင်းပပေးခြင်း၊ လူမှုရေးနှင့်ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှုပေး ခြင်း၊ လူငယ်များ အသိပညာရရှိရေးအတွက် "ဘဝအလင်းတန်း"စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ပေးခြင်း၊ ဟောပြောပွဲများကျင်းပပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်း လိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☒	မရှိ ☐	ဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် - ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများ လုံးဝတည်ဆောက်ထားခြင်းမရှိပါ။ သို့သော် ဖုန်းများအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ သဘာဝလေးအန္တရာယ်နှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များရရှိနိုင် သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ရှိပြီး မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။ မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးရေးအတွက် မြို့နယ်ရဲကင်းမှ

စခန်းမှူးတို့နှင့်ပေါင်းစပ်၍ တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် မှုခင်းကျဆင်းရေး ဟောပြောပွဲအခမ်းအနားကို ကျင်းပလျှက်ရှိပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

စဉ်	မှုခင်းအမျိုးအစား	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ		
၁	လူကုန်ကူးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ?	သာမန် ?	မရှိ ?
၂	ခိုးမှု	စိုးရိမ်ရသည် ?	သာမန် ?	မရှိ??
၃	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	စိုးရိမ်ရသည် ?	သာမန် ?	မရှိ ?
၄	အကြမ်းဖက်မှု	စိုးရိမ်ရသည် ?	သာမန် ?	မရှိ??

ရင်းမြစ် ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လေ့လာတွေ့ရှိချက် – မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမှာ အရက်သေစာသောက်စားပြီး ယောကျ်ားဖြစ်သူမှ ၎နီးအပေါ် အနိုင်ကျင့်မှုများကြောင့် ဖြစ်ပွားသောအမှုနှင့် ခိုးမှုအနည်းငယ်ဖြစ်ပွားလျှက်ရှိပါသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းချသူကို ပြည်သူမှ အချိန်မှီသတင်းပေးခြင်းဖြင့် နယ်မြေ ရဲကင်းနှင့်ပေါင်းစပ်၍ ဖမ်းဆီးအရေးယူနိုင်ခဲ့သဖြင့် ယခုအချိန်ထိ မူးယစ်ဆေးရောင်းချသူမရှိဟု ယူဆရပါသည်။ မူးယစ်ဆေးစွဲသူမှာလည်း ရပ်ရွာအနေဖြင့် ထိန်းချုပ်တားမြစ်ထားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမှာ လျော့ကျလျှက်ရှိပါသည်။